

Tehtävät ja tulokset

Tulevaisuustietoisen
yhteissuunnittelun työpaja
XAMK 22.1.2019

OSA 1.

Yksilötehtävä

Kerro vähintään kolme havaitsemaasi heikkoa signaalia viitoittamana. Kirjoita heikkojen signaalien nimi ja kuvaus post-it -lapuille. Heikoilla signaaleilla tulisi olla jokin yhteys koulutuksen kehittämiseen.

HEIKKO SIGNAALI

Heikko signaali on ensimmäinen ilmaus muutoksesta – tulevan laajemman muutoksen ensioire – tai se voi olla juuri se sysäys, joka muuttaa tapahtumien kulkua ratkaisevasti erilaiseen suuntaan

Fasilitointi ja dokumentointi

Fasilitoija: Ohjaa työtä innostavasti kaikki osallistujat huomioiden ja pitäen huolta siitä että kaikki tulee tehdyksi annetussa ajassa.

Dokumentoija: Ota vastuu siitä, että kaikki olennainen tulee kirjatuksi ylös kiteytetysti. Edistyksellinen dokumentoija voi myös konseptoida tuloksia kuviksi.

Ryhmätyöt

1-2) Kootkaa ja analysoikaa **heikot signaalit**, kehittäkää ryhmässä niitä lisää. Analysoikaa, mikä vaikutus niillä on opetuksen kehittämiseen. Listatkaa johtopäätökset. Kehittäkää tehdyn työn perusteella uusia ideoita:

- Toimintatapojen kehittämiseen
- Opetusohjelman moduuleiksi
- Oppiaineiksi
- Aluekehitykseen

Luetelkaa ja analysoikaa lisäksi esille nousseet **osaamistarpeet**.

RYHMÄ 1

"HEIKOT
SIGNAALIT" ①

OPISKELU:

- opiskelun valmentaja
"Study trainer"; "study coach"
- monialaiset moduulit
kaikki koulutusasteet + yritykset
käytävissä
- työkuultuurtaitojen moduuli
HUOM! Millainen on tulevaisuuden
työympäristö?
- oppi-aitosrajojen häviäminen
- työvoimatarpeen ennakointi
yhdessä yritysten kanssa!

RYHMÄ 1 HEIKOT SIGNAALIT (2)

DIGI /-VIRTVAALI JNE

- hologrammiopettaja
"läsnäolo", jakaminen
- 3D-suunnittelu ja valmistus
- tylsät rutiinit → robotiikka
- emotionien tunnistus
virtuaalisesti
- robotiikan perusasioiden
opetus
"täs on vaan puhelinnumero, mitä
teen?"

RYHMÄ 1 HEIKOT SIGNAALIT (3)

IHMINEN KESKIÖSSÄ

- yhteisötaidot / läsnäolo
- itsensä ilmaiseminen sanallisesti
- "massaykeilöinti"
- säilykö. luku- ja kirjoitustaito?

RYHMÄ 1 HEIKOT SIGNAALIT (4)

YRITYSELÄMÄ / YHTEISKUNTA

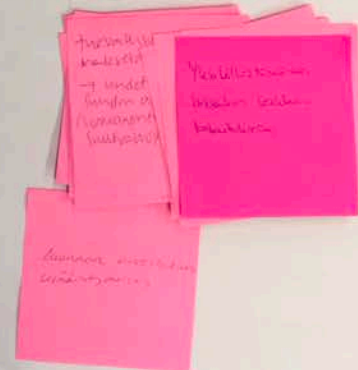
- oman osaamisen myyminen
"yrittäjyys"
- Z-sukupolvi; elämän hallinnointi
↳ yhteiskunnan rooli?
- turvallisuudesta maksetaan
- oikeus tulla unohtetuksi
- ~~"ilma-peruna"~~

RYHMÄ 1 HEIKOT SIGNAALIT

(5)

SEKALAISTA-EHKÄ TULOSSA

- ILMAPEUNAT
- LUULASI → EKOLOGISET MATERIAALIT
- ILMAINEN ENERGIA
- ILMASTOMUUTOSMATKAILU
 - ↳ MATKAILU NOUSUUN KOKO SUOMESSA
- TUOTANTO JALOSTETAAN LÄHELLÄ

Ihminen ja yhteiskunta

3?

- yhteisöllisyys / yksilöllisyys
muutoksessa
- Perustaidot / korkeasaaminen
- Kansainvälisyys / paikallisuus
- Digitaalisuus / kontakti

2

Osaamistarpeet

- Perustaidot:
matematiikka, lukutaito, viestintä,
kielitaito
- Tunnetaidot
- "Sähköiset" taidot
- globaalit kulttuuritaidot
- Ekologinen osaaminen
- Yrittäjyys

Opetusmenetelmät

- Tutkinnon merkitys / osaaminen
- Oppinnollistaminen
- Virtuaaliopiskelu
- Oppimisen ekosysteemi
(vai ego...?)
- Ihmiskohtaukset

Ryhmätyöt

3) Tunnista **haittaavana samanlaisena toistuva** ammattikorkeakoulujen, opetuksen suunnittelun, oman alasi piiristä sekä aluekehittämisestä.

Kun samanlainen on tunnistettu, ideoi miten voisi tehdä eri tavalla?

- Toimintatapojen kehittämiseen
- Opetusohjelman moduuleiksi
- Oppiaineiksi
- Aluekehitykseen

Luetelkaa ja analysoikaa lisäksi esille nousseet **osaamistarpeet**.

„Kaavoihin kangistunut:

1. Opetusohjelman uudistus/ muutos: Toistuva opetussuunnitelman muutos, osaamisperusteisesti (mutta ettei VAIN opettajan osaaminen, ei sisäänlämpiävästi)
2. Opintoväylä opiskelijoille joustavaksi: On eri tavoin pyritty saamaan opiskelijoita jatkamaan opintoja ammattiopistosta ammattikorkeaan tms (osaamispisteiden hyväksyntä, eg. lähihoitajat lukevat sairaanhoitajiksi, ja suorittavat samoja opintoja uudelleen

„**Aluekehitys** & näkymä keskeistä: alueen osaamistarpeet tärkeää, omasta putkinäöstä pois.

Yhteissuunnittelua; osatoteutuksia eri organisaatioissa; jokaiselle on paikkansa ja roolinsa, pelko pois.

Opiskelijalle näkyväksi alueen vahvuudet ja tarjonta yms.

Yhteistyö AMK + AO + Kesäyo + Avoin AMK + yo + AKK

Ketjuajattelu; pitää nähdä kokonaisuus ja kaikki mahdolliset väylät

Työelämälähtöisyys

Rohkeus

Tekoälyn ja appsien kautta tukea henkilökohtaisiin valintoihin.

Tunnistetaan osaaminen ja vahvuus, ja tarjotaan opintoja opiskelijalle sopivaksi

Ei massaputkeen, harjoittelua välillä. [?] Enemmän yksilöllistä (vrt. massayksilöinti)

Opetusohjelman moduulit:

Uusia väyliä opiskelijoille, perustuen omaan osaamiseen; taso ja vauhti [?] moduulit

Verkko-opetus antaa mahdollisuuksia toki.

Oppiaine:

IDEA: Oppiaine: "Kädet ja aivot" – teoria ja käytäntö -tiimityö AMK + AKK; harjoittelua opintojen tueksi monialaisena ammatillisena oppilaitosyhteistyönä

Eri oppilaitoksen opiskelijat yhdessä, kohtaamiset, vertaisoppiminen: verkottuminen, taidot emotionaaliset ja sosiaaliset työelämätaidot;

Avoimen tarjonta tukena?

Ja yhdistelmät esim. teknologia + sisältö sote-alalta

Muistetaan kysyä: Mitkä ovat opiskelijoiden unelmia? Mihin he tavoittelevat tulevaisuudessa? Tavoite, ammatillinen kasvu, tulevaisuus, ura?

Palikat ovat olemassa, miten tehdä näkyväksi ja rakentaa vahvemmaksi yhteistyö ja tiedonkulku

Hajatelmiä / Miten kehitetään osaamistarpeita?

Rohkeus tiettyyn määrään asti hyvä olla

Ennakointi todella tärkeää ja hiljaisten signaalien kuuntelu/
tunnistaminen, väljyyttä ja tulkinnan varaa opetussuunnitelmissa.

Todella nopealla aikataululla tulee opetussuunnitelman muutos.

Miltä muutokset näyttäivät opiskelijoille, kokonaisuutena ja
henkilökohtaisella tasolla?

Usein pyöritään samojen asioiden parissa, olisi hyvä huomioda uutta.

Pitää olla uskallus ottaa haaste vastaan! RISKINOTTO, ENNAKOINTI & ROHKEUS
Toisaalta lainsäädäntö ja maantiede otettava huomioon.

Haasteet:

Ollaan menty massaputkeen. Väestö ikääntyy.

Opetushallitus ei tunnista työelämän osaamistarpeita. Kyselyihin vastataan kiltisti.

On vaikea saada työelämään harjoittelupaikkoja; työelämän ihmisiä tarvitaan mukaan. Sopivat paikat määritelty tiukasti. Samoissa paikoissa eri alueiden opiskelijoita.

Toiselle asteelle annettu tiukat tutkintoperusteet, toki opetussuunnitelmaa pystyy muokkaamaan.

Miten ottaa kaikkien potentiaali käyttöön, instituutioiden ja opiskelijoiden? AVOT-systeemistä apua?

Kun itse suunnittelee niin tuppaa tulemaan samaa, olisi hyvä olla erilaisia ihmisiä suunnittelemassa.

Ryhmätyöt

4) Kuvailkaa **10 muutoksen ajuria** ja analysoikaa niiden vaikutus

- Toimintatapojen kehittämiseen
- Opetuksen suunnitteluun
- Opetusohjelman moduuleiksi
- Osaamistarpeisiin
- Aluekehitykseen

Luetelkaa ja analysoikaa lisäksi esille nousseet **osaamistarpeet**.

BREXIT ja EU

MOOCit ja MOOCit

MOSAIKKITUOTUKINNOT (paleoli)

KANSALAISYHTEISKUNNAN KEHITYS

— OSALLISTUMISEN / OSALLISTAMISEN
LISÄÄNTYMINEN

VUOROVAIKUTUS

SIMULOINNIT

AUTOMATISOINNIT, ITSEANALYTIKKA

TEKOÄLY

RUOKATUOTANTO

KASVIKSIDA ENEMMÄN, LIHAA VÄHEM-
MÄN

ERIARVOSTUMINEN

KIERRÄTYS

(MUUTSAJURIT)
 MAAHANMUUTTO ja sen lisää-
 minen, työperäinen, kotouttaminen,
 kansainväclukset
 OPIETTAJUUDEN MUUTOS
 - ohjaus, henkilökohtaisuus, ^{henkilökohtaisuus}
 DIGITALISAATIO
 ROBOTISAATIO
 SYRJÄYTYMINEN
 VETOVOIMAISUUDEN KEHITYS
 IKÄÄNTYMINEN, KAUPUNGISTUMINEN
 TYÖN MUUTOKSET
 3D - tulostukset
 KOULUTUKSEEN HAKEUTUMINEN
 EKOLOGIA
 KANSAINVÄLINEN POLITIIKKA ja KAUPPA
 KV ja GLOBAALI LIIKKUVUUS

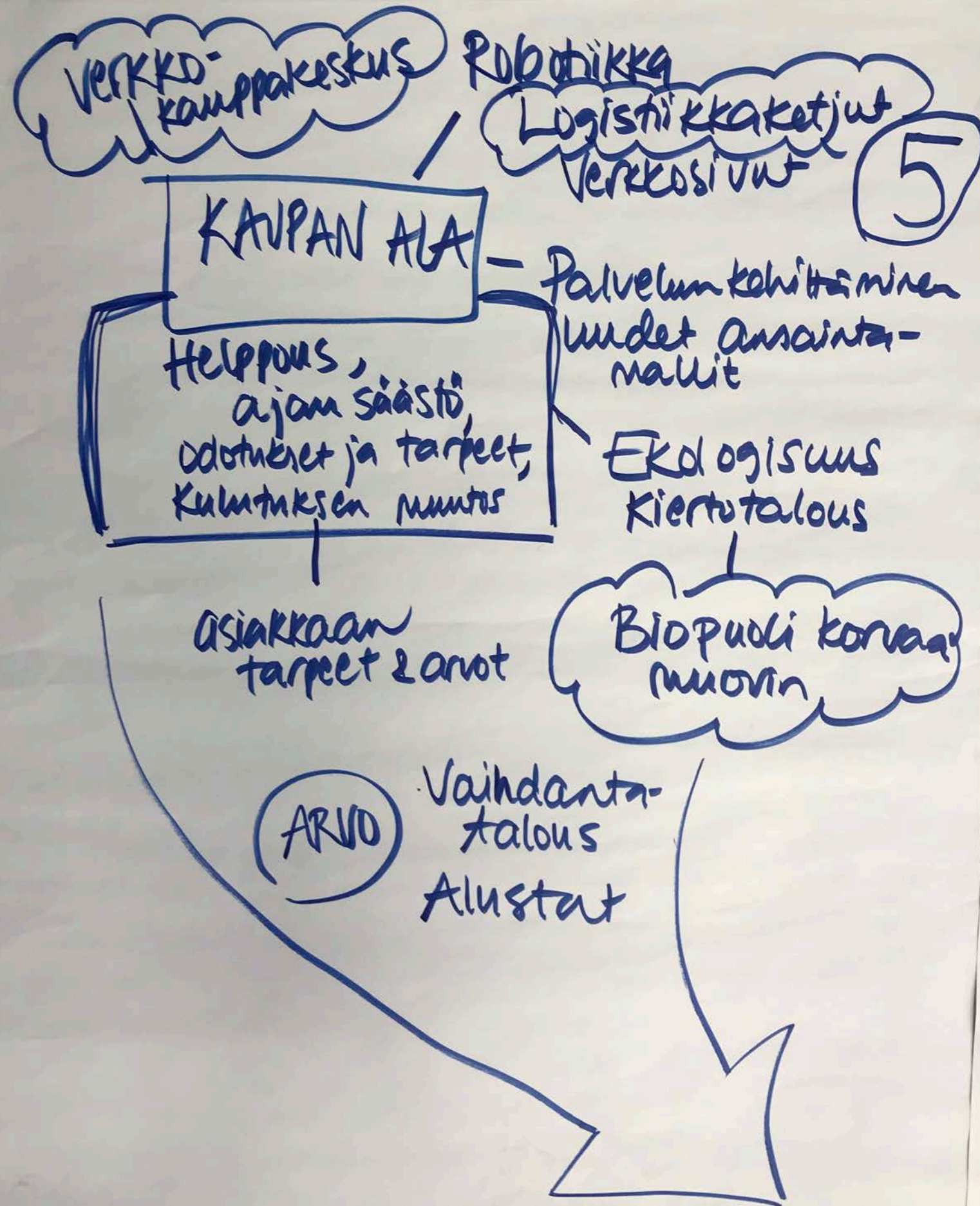
Ryhmätyöt

5) Analysoikaa Yrjö Myllylän esityksen **heikot signaalit ja muutosilmiöt** (trendit). Listatkaa johtopäätökset.

Kehittäkää tehdyn työn perusteella uusia ideoita:

- Toimintatapojen kehittämiseen
- Koulutusohjelmiksi
- Opetusohjelman moduuleiksi
- Oppiaineiksi
- Aluekehitykseen

Luetelkaa ja analysoikaa lisäksi esille nousseet **osaamistarpeet**.

TOIMINTATAPOJEN KEHITTÄMINEN

- PEDAGOGIAN MUUTTUMINEN ALKUOPETUKSESTA →
- YHTEISSUUNNITTELU ERI KOULUASTEIDEN KESKELÄ

MATEMATIIKKA

KIELT

SOSIAALISET TÄIDOT, KÄYTTÖTAIDOT

OHJAAJEN
TYÖELÄMÄTUNTEMUS

KOULUTUS OHJELMIKSI

MONIDSAAJIA TARVITAAN

SOTE + LAITTEET JA VEMPAIMET

- KOULUTUS MODUULEILLA
MAHDOLLISUUS TÄYDENTÄÄ
OSAAMISTA

OPETUSOHJELMIEN MODUULEIKSI

- MONIALAISET MODUULIT

TUKIPALIKOITA AIKUISILLE / TYÖELÄMÄSSÄ
OLEVILLE OPISKELUN HELPOTTAMISEKSI

↳ OPISKELIJAT OPETTAMAAN TOISILTAAN

OPPIAINNEET

→ URAOHJAUS KAIKKIEN
SAATAVILLE

- YRITTÄJÄMÄISEN TOIMINNAN TÄIDOT
- KOHTAAMISOAAMINEN

ALUEKEHITYKSEEN

- OSAAMINEN KAIKKIEN SAATAVILLE

KOULUT KEHITYY OPETTAMISEEN

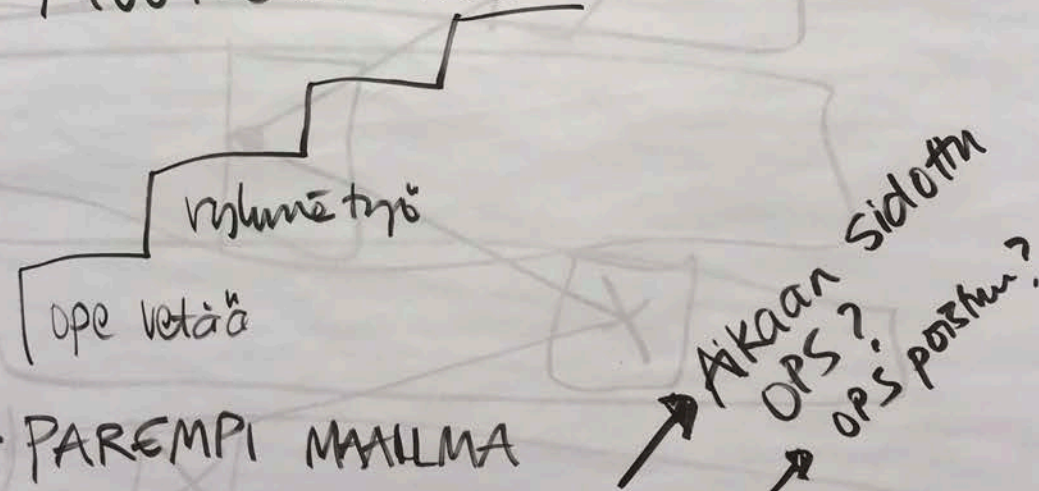
— KUNNAN KEHITYS?

VM MIKÄ?

KOULUTUS ASIAMIES
SOVITAMAAN KOULUTUS-
TARJONTAA & TARVETTA

OPETUKSEN KEHITTÄMINEN

- Hybridi osaaminen
- Resilienssi - muutusvalmius
- ETÄLÄSNÄÖLÖ VS.
LÄHILÄSNÄÖLÖ
- MUUTOSVALMIUS - KURSSI

- PAREMPI MAAILMA
AIKA - Tehdään hommia sen verran
Kuin tarvi
MERKITYKSELLISYYS

- JATKUVA ARVIOINTI JA DIALOGI - taito
kuunnella
ja ottaa
vastaa